

ikke tale om, at jeg ikke anser det, og at det ikke længere i Landet anses for at være en Skam at kjøre med een Hest. Der har været en Tid, hvor det ikke var vel set, men den Tid er forbi. En Præst kan nu godt, uden at hans Tre lider derved kjøre med een Hest. (Th. Nielsen: Han kan bruge to smaa). Ja, det er ganske i ist, naar der endelig skal være to; men jeg er overbevist om, at efterhaanden er det trængt igjennem baade hos Befolkningen og Præsterne, at der er ingen Skam i at kjøre med een lille Hest. Naar Præsten ikke er altsor stor, kan han godt kjøre med een lille Hest. Det var endnu billigere end 2 smaa. Det skal jeg nu ikke komme videre ind paa. Det forekommer mig, at det gjerne kan være, at det var bedst, at vi fik al den Jord, der er ved Præstegaardene, naar man undtog Haven, delt ud til Dyrtning af dem, der kunne bringe noget ganske Andet ud deraf, saaledes at mangfoldige flere Familier blive interesserede i, at Alt gik rolig og vel til, som man jo siger, at Landbostanden, den jordbesiddende Del af Befolkningen, skal være særlig stemt for.

Disse enkelte Poster har jeg nu omtalt, og jeg vil nu blot tillade mig at sige, hvorfor jeg er særlig stemt for, at denne Lov maa gaa igjennem. Det forekommer mig nemlig, at der vil opnaas et stort Gode derved, selv om vi maa gaa ind paa at bide i det sure Æble og optage Midlerne i en særlig Fond. For det Første vil det have en politisk Side, en politisk Fordel, nemlig den, at derved havde man gjort grundig Ende paa den Tale om, at disse Midler tilhørte nogen Anden end Staten. Det var altid et meget vigtigt Moment. Jeg har allerede omtalt det nærmere, saa jeg kun skal nævne det nu. Jeg tror dernæst ogsaa, at der vilde komme et bedre Udbytte ud for selve det kirkelige Liv og de kirkelige Forhold, hvis alle Præster bleve satte paa fast Løn, en Løn, som nogenlunde ligelig delte denne store Formues Rente, saaledes at det ikke skulde gaa paa den Maade som hidtil, at endel Præster sidde og næsten sulste, leve i Kummer for det daglige Brød, medens andre derimod ere udsatte for alle de Fristelser, der følge med Overdaadighed, saaledes at mange af dem egentlig glemme hvad der er deres Kald. En saadan Lov som denne vil borttage Sorg og Byrde paa den ene Side og Fristelsen paa den anden Side, og jeg er overbevist om, at den altsaa vil være et stort Gode for den kirkelige Tjenestes Skyld. Dersom da den kirkelige Tjeneste befordres bedre derved, vilde ogsaa Kirkens Tilhængere blive flere og flere end ellers. Det er altsaa det andet store Gode, der kan opnaas derved. Der er jo en Mulighed for, at naar man faar disse Lønninger regulerede paa den Maade, kunde det ske, som det erede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) omtalte forleden, idet han mente,

at der mulig kunde blive sparet Noget fra de faste Embeder, som kunde blive anvendt saaledes, at det kunde støtte Bestræbelserne indensfor Kirken, som ikke gik ganske ud paa at fastholde det Bestaaende, men dog heller ikke vilde omstøde det. Hvad mig angaar, er jeg af den Mening, at man aldeles ikke skal gjøre sig Ueilighed for at udstøde de gjærende Kræfter af Folketirken. Folketirken er jo halvt en politisk og halvt en religiøs Anstalt, og derfor kan det godt være, at det kirkelige Liv undertiden kan faae lidt Skade deraf. Men naar det er Tilfældet, at der bliver Stagnation eller Stillestaaen paa nogle Steder, kan det være meget godt, at der er Nogen, der ruffer lidt i det, og det er jo det, som er sket. Jeg vil derfor ikke strax have, at saadanne Folk skulle gaa ud af Kirken, eller at man skal negte dem Hjælp til at tilfredsstille deres kirkelige Trang paa den Maade, som passer sig for dem. Jeg er overbevist om, at det er rigtigt og bedst stemmende med Folketirkens Karakter, at der saa lidt som mulig udflydes Nogen, og navnlig ikke udflydes Nogen, fordi de have for meget kirkeligt Liv. Jeg tror, at det er i Folketirkens Interesse for dens kirkelige Sides Bedkommende. Derfor skulde det, hvis der kunde spares Noget fra de faste Lønninger, være mig hjært, dersom der kunde anvendes Noget i den Retning, som det erede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds antydede. Jeg vil tilføje, at, dersom der spares Noget fra Lønningen, vilde der jo være Anvendelse for det i rent kirkelig Retning. Vi se jo ikke saa sjældent, at der bevilges Penge til Opførelse af nye Kirker. Nu sagde rigtignok min erede Ven for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjer), at han syntes, at der var Præster og Kirker nok, men dertil vil jeg sære, at saalænge Folketirken bestaar, maa man overlade til den, om den synes, at der er Kirker og Præster nok eller ikke. En Kjendsgjerning er det, at der er mange Steder i Landet, hvor man flager over, at man har altsor langt til Kirken. Vi have jo paa de to sidste Finantslove havt Spørgsmaal om Omordning af visse kirkelige Forhold. Kan der vindes noget af de nuværende kirkelige Lønningsmidlet til denne Brug, sparer Statskassen dette, og hvad der er sparet, er jo fortjent. Uagtet jeg er af samme Mening som det erede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds, at vi ikke skulle sætte det som vort Formaal at skaffe en yderligere Indtægt ind i Statskassen fra denne Kilde, er jeg dog af den Mening, at der ved en fornuftig Fordeling af Lønningerne kunde bli Noget tilovers for saadanne Formaal, som befordre det kirkelige Væsen, og det er det, som jeg mener, er rigtigt i den Sag. Men det kan jo ikke skade noget, at Statskassen sparer Noget derved. Vi maa dog huske, at vi have adskillige Poster under § 21 under Hovedpost II, hvor der er opsørt forskjellige aarlig voterede Sum-